

Snellman

VUOSIKATSAUS 2021

1.1. - 31.12.2021

SNELLMAN	Q4 2021	Q4 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2020
Liikevaihto M€	97,2	95,4	372,0	353,3
Liiketulos M€	2,8	8,0	17,1	14,6
Liiketulos-%	2,9	8,4	4,6	4,1
Tulos ennen veroja M€	2,7	7,8	16,3	14,3
Tilikauden tulos M€	2,5	6,6	13,1	11,5
Omavaraisuusaste-%			47,2	49,7
ROI-%			13,5	12,3
Nettovelkaantumisaste %			38,1	43,6
Nettovelat/käyttökate			1,2	1,3
Kone- ja laiteinvestoinnit, M€	7,5	4,2	20,1	13,2
Taseen loppusumma			199,2	170,1
Liiketoiminnan nettorahavirta	9,4	14,4	26,6	36,7
Käyttöpääoma (M€)			11,7	10,9
Likvidivarat			14,0	2,6
Henkilötyövuosia (FTE)	1 250	1 198	1 192	1 163

Yhteenveto Snellman-konsernin vuodesta 2021

Vuosi 2021 oli Snellman-konsernille menestyksellinen. Vaikka toimintaolosuhteet olivat edelleen haasteelliset koronapandemiasta johtuen, pystyttiin liikevaihtoa kasvattamaan yli viisi prosenttia ja liiketulos nousi selkeästi kaikkien aikojen parhaimmaksi.

Suomalaisen ja erityisesti lähiruuan arvostus ovat huipussaan. Myös Kantar TNS loppuvuonna 2021 julkaisema lihan kulutusta ohjaava tutkimus kertoo, että lihan syönnin useus on kasvanut viime vuoteen verrattuna. 78 % vastaajista kertoo syövänsä vähintään useamman kerran viikossa lihaa. Viime vuoden vastaava luku oli 76 %.

Lihanjalostus kasvatti myyntiään hieman ja otti markkinaosuutta useimmissa tuotesegmenteissä. Vuosi oli hyvin kahtiajakoinen: alkusyksyyn saakka isoimmat haasteet tarjosi alati vaihtuva koronatilanne, kun taas loppuvuonna päähuomio oli tuottajien nopeasti heikentyneessä tilanteessa. Kesän poikkeuksellisen huono sato yhdistettynä rajusti nousseisiin muihin panostuksiin johti tilanteen nopeaan kriisiytymiseen etenkin sianlihatuotannossa ja akuuttiin tuen tarpeeseen tuottajakentässä. Snellman nosti tuottajahintoja useassa vaiheessa, allokoiti rahallista tukea kohdennetusti ketjun kriittisiin osiin ja maksoi joulukuussa ylimääräisenä tuottajatukena sekä sika- että nautapuolelle yhteensä 1,5 miljoonaa euroa. Lisättyjä tukia on päätetty jatkaa myös kevään 2022 ajan. Samaan aikaan näemme muiden tuotantokustannusten, kuten pakkausmateriaalien, palkkojen ja energian hinnan nousevan selvästi.

Haastavan tuottajatilanteen vaatimista toimista johtuen Lihanjalostuksen liiketulos laski edellisestä vuodesta. Näemme kuitenkin täysin välttämättömäksi yrittää omalta osaltamme turvata suomalaisen liharaaka-aineen saatavuus ja tuottajien elinkeinon jatkuminen. Samalla on selvää, että Snellman ei tähän yksin kykene, vaan toimenpiteitä on tehtävä yhdessä alan muiden toimijoiden, kaupan, kuluttajien ja valtiovallan kanssa. Uskomme kuitenkin tahtotilan asiassa olevan yhteinen.

Herra Snellmanille vuosi 2021 oli 70 toimintavuosi. Menneen vuoden syksyllä uudistettiin Herra Snellmanin logo ja brändi-ilme. Samalla kun tunnistettavuuden kannalta keskeiset elementit säilytettiin, pyrittiin uudella, selkeämmällä ilmeellä entisestään vahvistamaan laatumielikuvaa. Kotimaiset raaka-aineet, suomalainen työ, aitous ja luonnollisuus sekä perheyriksen vastuullinen toiminta ovat tutkimusten mukaan kuluttajille erittäin tärkeitä valintakriteereitä ja nämä tulevat uudessa brändi-ilmeessä korostetusti esille.

Eläinruoka jatkoi ripeää kasvuaan. Koko ala on pandemian aikana kehittynyt hyvin ja poikkeustilanne on lisännyt lemmikkien kysyntää. Eläinruokayksikössä kehitetään voimakkaasti myös verkkokauppaa sekä kuluttajille että business-to-business -asiakkaille. Tätä kehitystyötä pyritään jatkossa hyödyntämään konsernin muissa yksiköissä.

Myös **valmisruoan** vuosi oli erittäin menestyksenkäs. Kokonaismarkkina on kehittynyt suotuisasti pandemiatilanteen aikana, kun vähittäiskauppoihin on tullut tarjolle entistä monipuolisempi valikoima korkealaatuisia, osin ravintolatasoisia valmisruokia. Tämä on lisännyt yleistä kiinnostusta kategorialta kohtaan ja tuonut uusia asiakkaita. Taloustutkimuksen tekemän Suomi Syö 2021 -tutkimuksen mukaan Kokkikartano on kuluttajien suosikkimerkki valmisruokabrändeissä. Myös TNS Kantarin tutkimus Kattomerkkien asema valmisruoka 2021 osoittaa, että Kokkikartano on edelleen Suomen suosituin valmisruokabrändi preferenssillä mitattuna.

Panini-liiketoiminta kärsi edelleen toiminnan kannalta tärkeän tapahtumamyynnin puuttumisesta, vaikkakin vähittäiskaupan kautta tapahtuva myynti kehittyi hyvin. Myös foodservice-markkinassa toimiva **Snellman Pro** joutui sopeutumaan erittäin heikkoon markkinatilanteeseen, joka helpottui jonkin verran liikkuvuuden lisääntyessä keväällä vaikeutuakseen jälleen merkittävästi vuoden loppua kohden.

Ruotsissa **Snellman Sverige** paransi selkeästi suoritustaan, vaikka markkinatilanne oli haasteellinen ja tuoreen valmisruoan markkinan kehitys vaatimaton. Tavoitteena on alkaneena vuonna nostaa edelleen Snellmanin näkyvyyttä Ruotsissa sekä lisätä huomattavasti Lihanjalostuksen ja Valmisruoan yhteistyötä.

Investointien vuosi 2021

Investointimme kasvuun ja kannattavuuden parantamiseen olivat sekä menneenä vuonna että tulevat olemaan tulevina lähivuosina poikkeuksellisen korkeat. Investointeja suunnataan sekä Meat Production että Ready Meals liiketoimintaan ja niiden tavoitteena on paitsi vastata muuttuvaan kulutuskäyttäytymiseen, myös laajentaa tarjontaamme ja brändiemme näkyvyyttä. Kokonaisuudessaan vuoden 2021 investoinnit kohosivat 20,1 (13,2) miljoonaan euroon.

Alkuvuonna tehtiin merkittävä investointipäätös ruokatehtaan rakentamisesta Pietarsaaren Kuusisaaren tehtaan yhteyteen. Investoinnin suuruus on noin 12 miljoonaa euroa ja tuotannon on tarkoitus käynnistyä vuoden 2022 syksyllä. Tehdas tulee vastaamaan kulutustrendien muutoksiin ja laadukkaan valmisruoan kysynnän voimakkaaseen kasvuun sekä nostamaan tuotteiden jalostusarvoa. Siellä tullaan valmistamaan erilaisia lihakomponentteja, annosaterioita ja välipalatuotteita. Se on myös uusi, merkittävä askel kohti toimialojemme välistä entistä syvempää yhteistyötä.

Eläinruuan kasvupolulla investointiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä Raw for Paw – tuotemerkkiin, jonka alla myydään korkealaatuisia pakastekuivattuja koirien herkuttelutuotteita. Tuotteet valmistetaan Fodaxin tehtaallamme Ruotsissa. Kysyntä pakastekuivattujen tuotteiden osalta on kasvanut merkittävästi ja investointi saikin jatkoa vuoden lopussa, kun sinne päätettiin hankkia uusi pakastekuivain. Investoinnin arvo on 1,5 miljoonaa euroa ja käyttöönotto kesällä 2022.

Kesän kynnyksellä tehtiin investointipäätökset lähettämöistä sekä Pietarsaareen että Keravalle. Kokkikartano Keravan tiloja laajennetaan noin 3 000 neliömetrillä samalla kun lähettämöjärjestelmä uusitaan. Investoinnin suuruus on noin 15 miljoonaa euroa ja sen avulla poistetaan pullonkauloja sekä varmistetaan toiminnan sujuvuus volyymien jatkuvasti kasvaessa. Investoinnin arvioidaan valmistuvan vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä.

Kuusisaaren lähettämöinvestoinnin suuruus Pietarsaareessa on noin 4 miljoonaa euroa. Investointi on ensimmäinen vaihe nykyisen lähettämön modernisoinnissa ja toimintakapasiteetin lisäyksessä. Ensimmäisen vaiheen arvioidaan valmistuvan kesäkuussa 2022 ja koko laajennusinvestoinnin vuonna 2028.

Vastuullista toimintaa

Tavoitteemme olla ”vastuullisin elintarvikeyritys, jonka arvoketjussa kaikilla on mahdollisuus menestyä” on haastava, mutta jatkamme päämäärätietoisesti sitä kohti. Erityisesti tuottajilla on ollut haastava vuosi heikon sadon ja rehuviljojen nousevien hintojen vuoksi. Toimenpiteitä hintatason varmistamiseksi on tehty. Sekä nauta että sika ovat vahvoja tukipilareita Snellmanin strategiassa, tästä esimerkkinä Maatiaispossun lanseeraus, joka on myös vuoden 2022 markkinointipanostuksen kohteena. Lisäksi kesästä lähtien on tehty hinnannostoja, jotka jatkuvat edelleen. Myös kotimaisia proteiinilähteitä suositetaan. Gmo-vapaan soijan hinnan noustessa tuli kotimaisista proteiinilähteistä yhä kilpailukykyisempiä. Herne, härkäpapu ja rypsi yhdessä kotimaisten viljojen kanssa ovat edullisempia ja lisäksi askelia kohti matalampaa soijariippuvuutta. Kotimaiset rehuproteiinit ovat sekä edullisempia että vaikuttavat myönteisesti myös ilmastopäästöihin.

Lihanjalostuksessa kampanjointi painottui pitkälti vastuullisuustekoihin: tuotteiden lisäaineettomuus, pakkausmuovin vähentäminen ja tuotannossa käytettävä uusiutuva energia olivat näkyvästi esillä. Ympäristösyistä johtuva ruokailutottumusten muuttuminen käy ilmi myös Suomi Syö 2021 tutkimuksesta, jossa 53 % vastaajista ilmoitti muuttaneensa ainakin yhtä ruokaan/ruokailuun liittyvää asiaa. Erityisesti elintarvikkeet, joiden muovipakkaukset voidaan kierrättää, ovat nousseet merkittävästi.

Kiertotalouden saralla Kuusisaaren biotankkausasema sai etenemisluvan toiseen vaiheeseen, kun toukokuussa hyväksyttiin raskaille ajoneuvoille (esim. teurasautoille) tarkoitettu LBG (Liquefied Biogas) biotankkausasema investointi. Henkilöautoja on Kuusisaaren biotankkauspisteellä voinut tankata jo vuodesta 2020 lähtien ja raskaiden ajoneuvojen biotankkaus mahdollistuu tämän investoinnin myötä syksyllä 2022.

Osana vastuullisuuttamme aloitimme myös ESG (environment, social, governance) mittarien määrittelyn. Niiden avulla paikannetaan yrityksen toimintaan liittyvät ympäristöriskit,

sosiaaliset vaikutukset sekä varmistetaan hyvän hallintotavan noudattaminen. Ne toimivat myös kestäväen kehityksen tavoitteina. ESG mittareiden valinta on yrityskohtainen, jossa valittavaksi suositellaan liiketoiminnan ja sidosryhmien kannalta olennaisimpia mittareita. Solmittuihin luottosopimuksiin on valittu seuraavat ESG-mittarit: vapaa porsitus, superior ruokinta ja työtapaturmat. Toimenpidesuunnitelmat tavoitteiden saavuttamiseksi on niin ikään tehty.

Vastuullinen toimintatapa näkyy myös konsernin tuotekehityksessä, jossa yhteistyön kautta on saavutettu huomattavaa synergiaetua konsernitasolla. Konkreettinen esimerkki on ruokahävikin vähentäminen hyödyntämällä kaikki raaka-aineet ja sivutuotteet. Niistä syntyy esimerkiksi Kokkikartanon kinkkupasta, jossa raaka-aineena käytetään Superior kinkkua.

Näkymiä vuoteen 2022

Vuosi 2022 tulee tarjoamaan isoja haasteita ennen muuta tuottajien historiallisen hankalan tilanteen, mutta myös voimakkaasti nousevien muiden kustannusten takia. Samoin vuoden aikana tulemme näkemään, miten pitkään jatkunut pandemia on muuttanut kulutustottumuksia, mitkä muutokset jäävät pysyviksi ja miten yhteiskunnan avautuminen heijastuu kehityslukuihin toisaalta vähittäiskauppariikkinassa ja toisaalta foodservicessä. Yleisesti ottaen, ovat riskit kasvaneet Ukrainan tapahtumien ja alkutuotannon tilanteesta johtuen.

Ennakoimme Snellmanin liikevaihdon kasvavan vuonna 2022 ja liiketuloksen olevan selvästi edellisvuotta alhaisemmalla tasolla. Ratkaisevaa tuloksen kannalta on, kuinka hyvin nopeasti nousseet tuotanto- ja panoskustannukset saadaan siirrettyä myyntihintoihin ja miten tämä vaikuttaa kysyntään. Vuoden aikana käynnistetyillä poikkeuksellisen suurilla ja strategisesti tärkeillä investoinneilla varmistamme, että yrityksen ja sen tuotteiden houkuttelevuus säilyy korkealla tasolla ja että Snellmanin tuotemerkit ovat jatkossakin asiakkaitten eniten arvostamia.